

ЦОНЧО РОДЕВ
ЧУДОВИЩЕТО ОТ ЗАЛИВА
ФЛУРУ

chitanka.info

— Чудовището от залива Флуру. — Тези странни думи полковник Шивачев произнесе без никаква следа от хумор и аз не можах да сдържа учудването си. — Вашата задача ще бъде да се заемете с чудовището от залива Флуру, капитан Златков — повтори той отчетливо. — Не сте ли слушали за него?

Мълчаливо поклатих глава. При деветгодишната си работа в милицията бях имал случай да се сблъскам с много чудновати неща, но за пръв път чувах някой да говори сериозно за чудовища.

— Между нос Коракия и Маслен нос има три пусти заливчета — продължи полковникът. — Южното, най-близкото до Маслен нос, местните рибари наричат Зигра; средното носи името Света Параскева; северното, което опира до нос Коракия, е Флуру. Чудовището, за което ви говоря и за което говори целият Бургаски окръг, живее точно в този залив. Цялата работа, знаете, прекалено напомня легендите: тайнствено чудовище, което се крие в малък залив, пламъци, бликаци от очите му, зловещ нощен рев и така нататък.

— Кое ви накара да погледнете сега на тях по друг начин?

— Ще ви обясня, Златков. Преди година и половина риболовният кораб „Свобода“ претърпя авария при твърде странни обстоятелства. — Шивачев се справи с някакви листове. — Късно вечерта на 16 ноември 1962 година корабът плавал от Ахтопол към Созопол. Имало три бала вълнение и лека мъгла... Слушайте, ще ви прочета извадки от показанията на капитана. „... През мъглата видях, че сме точно в траверс^[1] на залива Флуру. Часът беше около 11 вечерта. Изведнъж пред носа на кораба се разнесе клокочене и се издигна бял воден стълб с височина около пет метра и дебелина около метър, метър и половина. Носът на кораба бе отхвърлен настрана, сякаш получи удар отляво. Веднага дадох «дясно на борд» и корабът мина покрай водния стълб. Излязох от рубката и го разгледах. Той беше бял и над него се носеше светъл пушек. Гръм не чух, а само свистене. Почти веднага излезе и механикът и каза, че едновременно с удара в машинното отделение станало много горещо и че започнала да нахлува вода. Оказа се, че в носовата част на кораба под ватерлинията^[2] има пробойна. Опитвахме се да я запушим, но не успяхме. Корабът започна да губи ход — газехме дълбоко, вълните прехвърляха бордовете и проникваха в трюма.“ По-нататък капитанът описва как с големи усилия завели

кораба до устието на Ропотамо, където заседнали на пясъчната банка^[3].

— Странна история — казах аз. — Нямате ли повече сведения?

— Странното в историята не свършва дотука, Златков. Още на сутринта били предприети бързи действия за спасяването на „Свобода“. Корабът бил изваден, водата от трюма — изпомпена и той закаран на док в Бургас. Знаете ли какво е установила комисията, която е анкетирала аварията? Че металната обшивка на корпуса е била стопена...

— Стопена? — възкликнах. — За да се стопи металът, трябва да е имало температура над 1000 градуса. При това под водата...

— Чудовището, Златков — замислено се усмихна полковникът. — Анкетата приключи със заключение, че „корабът вероятно се е натъкнал на мина, останала от войната“, но това заключение не убеди никого. Рибарите и населението приписаха случая на чудовището и оттогава насам никой не смее да приближи залива Флуру — една масова психоза, която с всеки изминат ден взема все по-застрашителни размери. — Понечих да кажа нещо, но Шивачев ме изпревари: — Това не е всичко, Златков. Като се занимавахме със случая, ние си спомнихме, че през пролетта на 1955 г. вече имаше една подобна случка. Шведският товарен кораб „Арабела“ се бе оплакал, че като минавал пред залива Флуру, на около 200 м от него паднал тежък снаряд, който вдигнал висок стълб вода. Тогава работата приключи с размяна на няколко дипломатически ноти и с хвърляне вината отново на необезвредена мина.

— Добре, да приемем, че в залива Флуру има чудовище. Защо с него не се занимават съответните научни институти, а Държавна сигурност?

— Във всички случаи наш дълг е да избавим населението от това състояние на уплаха и несигурност. Ако в залива има чудовище, тогава ще го вържем за синджирче и ще го заведем в Аквариума да го показваме на любопитните. Но да приемем обратното — че аварията със „Свобода“ е дело на човек. Не, не се смейте, Златков. Вие вече се уверихте, че действителността надмина всички фантазии. Да допуснем например, че около залива Флуру действа добре законспирирана група диверсанти, снабдена с ново оръжие, способно да предизвика висока температура на далечно разстояние.

Повече обяснения бяха излишни. Изправих се.

— Какво ще заповядате, другарю полковник?

— Да се занимавате с чудовището, Златков. Ще бъда откровен. Не ви предсказвам успех и не ще се разочаровам, ако не откриете нищо... И все пак...

Естествено първата ми работа беше да науча всичко, което се знаеше за чудовището. Проучих досието в управлението на МВР в Бургас, после отделих една седмица, за да събера лично сведения. В Созопол се срещнах с капитана на „Свобода“, след това слязох на юг и поговорих с рибари от Ропотамо и от даляните по крайбрежието, с войници и офицери от заставите, със селяни от Приморско и Китен. Общо открих 27 души, които бяха чули рева на чудовището, и 19, видели пламъците на очите му. От тях 15 души твърдяха, че чудовището реве, когато приближава буря, а 12 — когато идва хубаво време; 11 души се кълняха, че светлината на очите е винаги от сушата към морето, а 8 — от морето към сушата...

Въоръжен с тази „точна“ информация, аз се оказах пак на същото място в издирването, където бях след разговора ми с полковник Шивачев. Очевидно трябваше да поискам лична аудиенция от чудовището. И в един щастлив ден в края на юни един бързоходен катер ме стовари в залива Флуру като нов Робинзон Крузо.

Да ви призная откровено, през службата си не съм прекарвал двадесет по-хубави дни. Живеех в удобна палатка, снабдена с всичко за един приятен живот — от сандъчето с книги, които от години не намирах време да прочета до чудесния транзистор. Четях, къпех се, лежах на плажа, ловях риба с въдица и харпун, слушах радио или с леководолазен апарат на гърба преброждах дъното на залива в търсене диря от чудовището. Любим обект на леководолазните ми разходки бяха останките на френския кораб „Жак Фресине“, който и сега лежи на 25 м под водната повърхност, точно до нос Коракия. Вечерите обичах да прекарвам пред палатката. Тогава лежах на гумения си дюшек, гледах златната пътека, която луната прекарваше през морето и слушах как музиката от радиото се смесваше с приспивното приплескване на вълните.

Когато по този начин, изминаха двадесет дни, аз реших, че доброволната ми робинзониада е напразно губене на време. Стоварих багажа си в близката гранична застава и отидох да докладвам в Бургас.

И стана точно като в романите — тъкмо разговарях с полковника и от заставата, където беше багажът ми, се обадиха по телефона за да съобщят, че същата нощ след заминаването ми патрулна двойка била видяла светлините на чудовището. Разбира се, веднага се върнах в залива Флуру и прекарах още една седмица. Напразно! Чудовището очевидно не проявяваше никаква симпатия към представителите на милицията...

Когато обмислях — за кой ли, път вече? — положението, стигнах до заключение, че в издирванията си бях избрал най-глупавия възможен път. Какво всъщност очаквах да се случи? Да срещна чудовището? Добре, да приемем, че някоя нощ зърнех светлини на един-два кабелта в морето. После? Какво бих направил после? Да стрелям? Глупости, аз не съм като онези герои на Дикенс, които „първо стрелят, после питат кой е“. Тогава?

Не, пътят беше погрешен. Бях се задоволил със съвсем повърхностна информация — безшумни взривове, светлини и резове, — а разполагах само с три точно установени факта:

18 юли 1964 година — радиално движещи се светлини от център на около 200 м срещу Флуру; светлината се появила неизвестно кога, може би още през деня, когато не е можело да бъде забелязана; угаснала изведнъж в 21 часа и 23 минути; обяснение — никакво (чудовище?).

16 ноември 1962 — воден стълб, придружен със свистене и буйно отделяне на пара, който стопил металната обшивка на „Свобода“; появил се около 23 часа и се задържал една минута; обяснение — взривяване на мина.

8 февруари 1955 — воден стълб, забелязан от шведския кораб „Арабела“; обяснение — тежък снаряд или мина.

Това бяха трите твърди данни, с които разполагах. Само тези три. След известно колебание не вписах при тях и моя приятел „Жак Фресине“ — за него знаех само, че е потънал през 1925 година, а това още не показваше връзка с чудовището. Както виждате, аз се бях поддал на общата психоза и бях пренебрегнал основното правило на моя „занаят“: да се събира пълна информация и едва тогава да се действа.

След като полковник Шивачев одобри новия ми план за действие, аз се прехвърлих във Варна. Десет дни прекарах в изучаване

архивите на щаба на ВМС и на Параходството при БМФ, после преминах в Народната библиотека и още една седмица посветих на четене годишниците на всички стари вестници и списания, които намерих.

Една вечер в средата на август вървах замислен и обезкуражен по улицата и точно тогава се сблъсках с моя приятел Евгени Велинов.

Нека да ви го опиша накратко. Евгени е инженер-геолог и специалността му е да търси и открива залежи на нефт и земен газ. Има весел и приятен характер и двойното качество на отличен приятел и превъзходен работник — миналата година се прочу като конструктор на първата българска сонда, поставена на понтони направо в морето. И все пак когато с внезапен подтик реших да му доверя въпросите, които ме измъчваха, това не беше нито поради плаващата сонда, нито поради веселия му нрав. Избрах го за мой довереник, защото той единствен от моите познати проявява белези на гениалност. Питате какво разбирам под думата гениалност? — Дарба да се гледа сериозно на несериозни неща.

Вечеряхме заедно у дома. А когато пиехме кафето, заприказвах го за чудовището от залива Флуру. Описах му задачата, както ми я беше поставил началникът на окръжното управление на МВР в Бургас, първите сигурни сведения, разказах му за едномесечната ми робинзонада и най-сетне стигнах до последните ми издирвания.

— Освен тези данни — продължих аз — в архивите и библиотеката се добрах до още няколко. Изреждам ги, както ги научих — в обратен ред. Първите две са, така да се каже, от природонаучен характер. В списание „Природа и знание“ професор Малчев е описал рева на чудовището, който той е слушал в залива Флуру на 1 септември 1953 година. Всъщност той не споменава нито думата чудовище, нито рев. Около 7 часа сутринта професорът доловил особени звуци, които охарактеризира като „странна, необичайна, непривична за човешкото ухо музика на орган“. Морето било тихо и звуците се чували напълно ясно. Долитали сякаш направо от морето и ту заглъхвали, ту се усилвали. Изчезнали в 9 часа и 13 минути.

— Какво обяснение дава професорът?

— Той е твърде сдържан в обясненията си. Напомня само за „пеенето на пустинята“ и свързва това с карстовите скали, които са наоколо.

— Хмм — изсумтя Евгени, но не каза нищо повече...

— На 4 май 1947 година всички наши вестници са описали едно интересно събитие, станало предния ден, на 3 май. Тогава морето изхвърлило на Маслен нос и в заливите Света Параскева, Флуру и Зигра неимоверно количество... сварена риба. Просто да вземеш къшей хляб, да седнеш край брега и да ядеш. Обяснение — внезапно бликнал термален извор някъде на морското дъно. Това обяснение е абсурдно. Ако беше извор, все от време на време местните хора щяха да си устройват и други пиршества за сметка на непредпазливите риби. Но сега да не коментираме. Воден стълб, подобен на другите, се е появил пред залива Флуру на 26 юли 1939 година, към 13 часа. Описан е много картинно във вестник „Зора“ под гръмкото заглавие: „дръзка провокация на неизвестна подводница пред нашите южни брегове. Мина или торпедо?“ В архивите на ВМС събитието е само отбелязано без коментари. Фактите станаха шест. Ето и седмият: една минута преди пладне на 12 декември 1925 година френският кораб „Жак Фресине“ се блъснал в скалите на нос Коракия и за четвърт час потънал с целия си товар. Екипажът се спасил. Според капитана и вписванията в корабния дневник параходът се движел във фарватера^[4] на пътя Истанбул — Бургас. Изваденият от водолазите корабен компас бил напълно изправен.

— Тогава какво е причинило катастрофата?

— Имало гъста мъгла. Толкова гъста, че наблюдателят на бака видял скалите едва когато корабът бил на десет метра от тях.

— Питам друго. Как може корабът да се е движил във фарватера с изправен компас и въпреки това да е налетял на скалите?

— Малък трик на чудовището, Евгени, — усмигнах се аз. — Или трик на девиацията^[5]. Друго обяснение не мога да дам.

— Имаш ли някаква морска карта? — попита ме той внезапно. Катастрофата с „Жак Фресине“ ми напомни нещо, което искам да проверя.

Намерих една явна карта от 1955 година за района Блатница — Инеада и веднага и я разгънах на масата. Евгени се порови из нея и извика победоносно. Погледнах и аз. Някъде около Маслен нос на картата имаше надпис: „Внимание! Между Созопол и Куру бурун склонението^[6] несигурно.“

— Разбираш ли? — нервно заговори Евгени. — Магнитните смущения са толкова чести в този район, че дори са отбелязани на картата. А твоят залив е приблизително точно в средата между Созопол и Куру бурун.

— Какъв извод правиш от всичко това?

— Че там от време на време действа мощен импулсивен магнитен източник, който изменя силовите линии на земния магнетизъм.

— Значи, изключваш... — започнах аз, но Евгени ме прекъсна:

— Продължи нататък с фактите, които си събрал. Ще обобщаваме накрая... ако изобщо може да се обобщава.

— Всъщност аз почти свърших. Открих още само едно съобщение във вестник „Пряпорец“ от 5 април 1916 година. Ще ти го прочета изцяло.

— Интервалите между твоите „твърди данни“ са съвсем объркани.

— Това е едно от нещата, които ме измъчват. Не мога да открия никаква закономерност в появяването на чудовището. Слушай само: 16-а година, 25-а, 39-а, 47-а, 53-а, 55-а, 62-а и 64-а!

— Добре, старче. — Ще отбележа мимоходом, че аз, „старецът“ Борислав Златков, съм точно двадесет и четири часа по-възрастен от „младежа“ Евгени Велинов. — Сега чети вестник „Пряпорец“.

— „Както ни съобщава нашият дописник г-н Стамат Пешев от гр. Бургас, завчера на 3 априлий чужда подводна лодка е извършила нападение срещу българския морски бряг. Атаката е била насочена срещу едно ненаселено заливче на север от Зехтин бурун, което тамошните рибари именуваат Флуру. Изстреляната торпила е вдигнала бял пушлив гейзер, който се задържал няколко минути над морето. Висши военни чиновци са изказали предположение, че атаката е дело на руски подводник; погрешил заливчето Флуру с пристанищния порт на Созопол или Бургас.“

— Това ли е всичко? — Аз потвърдих. — А в архивите на ВМС?

— Изобщо не е отбелязано. Предполагат, че „гейзерът“ е бил видян от местен жител, който е съобщил за него само на г-н Стамат Пешев.

Около половин час не проговорихме. Пушехме и мислехме.

— Всичко е много странно — наруши най-сетне мълчанието Евгени. — Твоето чудовище е някакъв малък технически феномен, старче. Слушай само какви качества притежава: светлина, звук, топлина и способност да излъчва електромагнитни импулси. Просто да се чудиш!

— Добре. Тогава трябва да приемем другата хипотеза на полковника: чудовището е човек, по всяка вероятност — вредител.

— И тази хипотеза не струва. Липсва ѝ логика. Ако наистина е вредителство, то не е дело на един човек, а на цяла династия вредители. Между 16-а и 64-а година има почти петдесет години. Следователно вредителският „занаят“ се предава от баща на син, освен ако не е намесен вече и внукът. Второ, техническите им средства. „Гейзерът“ от 16-а година напълно прилича на водния стълб, отворил дупка в търбуха на „Свобода“. Следователно ако използват базука, гранатомет или нещо още по-модерно, твоите вредители са го имали още в Първата световна война, когато се атакуваше „на щик“, а от самолетите се пуцаха ръчни бомби. Значи тези гениални изобретатели са изпреварили цяла епоха в техниката... за да варят риба в морето или да плашат рибарите с разни допотопни чудовища.

— Не се залавяй за думата „вредител“ — казах аз. — Говори само за „човек“. Няма да отречеш, че качествата на чудовището са дело на голямата техника. А техниката пък е дело на човека!

Евгени се нацупи, сякаш бях изрекъл нещо много глупаво.

— Всяко разумно човешко действие има своя определен смисъл. Може да е погрешен или нехуманен, но все пак е смисъл. Къде е здравият смисъл в употребата на голямата техника, за която говориш? Нападението върху „Свобода“ разбирам — вредителство. Но защо този хитър и умен вредител ще използва изобретението си ей така, само да дава материал за сензации на „Зора“? Защо ще хаби светлините си през деня, когато те остават незабелязани? Защо ще използва електромагнитните си импулси в ясно време, когато корабите от Маслен нос виждат Емине?

Нямаше защо да го измъчвам повече. Евгени очевидно също не можеше да се оправи в онзи лабиринт, в който се лутах и аз самият.

Бях излязъл с шлюпката да взема провизиите и бъчвичката вода от рейсовия кораб, когато неочаквано пред мен се появи ухилената физиономия на Евгени.

— Хайде, хайде, не се блещи такъв! Взех отпуска и дойдох да я прекарам при тебе. Спомни си, че и Робинзон имаше своя Петкан.

Но когато започнахме да товарим, оказа се, че той е понесъл толкова багаж, сякаш имаше намерение през отпуска да построи на бърза ръка един малък завод. Освен раницата с дрехи той носеше също леководолазен апарат и някакви ужасно тежки сандъци с тайнствени съоръжения.

Колкото и да го мъчих, до вечерта той не ми обясни причината за неочакваното си посещение. И заговори едва при традиционната вечерна цигара край тлеещия огън.

— Когато разглеждахме твоя, поменик с „твърдите данни“, старче, ние се препънахме в логиката и не можахме да открием никаква закономерност в появяването на твоето частно чудовище. И знаеш ли къде е грешката ни? Тя е в това, че броихме наред и лещата, и фасула, и граха...

— Какво?

— Виждам, че нямаш склонност към поетичните сравнения. Добре, ние грешихме, като изброявахме наред и светлините, и ревовете, и магнитните фокуси, и белите стълбове вода. А това е първокачествена глупост. С източниците на светлина, звук и електромагнитни импулси ние не можем да се занимаваме. В твоя списък те фигурират само с по едно точно датирано появяване, а от единичния изолиран факт дори и Айнщайн не би могъл да извлече никаква закономерност. Но с водните стълбове, гейзерите, снарядите и варените риби е друго. Безспорно и петте случая са еднородни по характер — задействуване на свръхмощен топлинен източник. В такъв случай остават водните стълбове на 3 април 1916 година, 26 юли 1939 година, 3 май 1947 година, 8 февруари 1955 година и 16 ноември 1962 година. Да вземем последните две дати. Интервалът между тях е 7 години по 365 дни, т.е. без високосните, 9 месеца по 30 дни и още 13 дни. Или, другояче казано — 2838 дни. Разликите в часовете не вземам предвид, защото те са ни дадени твърде приблизително.

— Добре, нека са 2838 дни — казах аз. — После?

— После следва малко математика. Започни да се връщаш с по 2838 дни от датата 8 февруари 1955 година, като не забравяш, че високосните години имат по 366 дни. Ще се получат твърде любопитни съвпадения. 2838 дни преди тази дата е 3 май 1947-а,

когато Нептун поднесе варени риби на хората от този край. Още 2838 дни назад е 26 юли 1939-а, когато неизвестна подводница напълни колоните на „Зора“. Следващите по обратен ред дати са 18 октомври 1931-а и 10 януари 1924-а, когато за зла sluка не се е намерил човек, който да забележи водните стълбове. Връщаме се още 2838 дни и налитаме на датата 3 април 1916-а, когато господин Стамат Пешев е видял бял гейзер северно от Зехтин бурун.

— Изключително! — извиках аз. — Просто не мога да повярвам!...

— Не ти остава друго, освен да вземеш молив и да провериш. Името Евгени Велинов не фигурира в щатния списък на библейските пророци, но мога със сигурност да предскажа, че на 14 август 1970 година тук ще има интересно природно явление — бял воден стълб, от който ще се отделя пара. Съветвам те отсега да си ангажираш място на по-предните редове.

Бях така поразен, че не можах да му отговоря в неговия шеговит стил. Затананиках някаква мелодия и Евгени затисна с длани ушите си — певческата ми дарба никога не е намирала признанието на публиката.

— Затвори си човката, старче — проплака той, — или по-добре премини в речитатив. Ще оспориш ли закономерността в появяването на водните стълбове?

— Смутен съм и объркан — признах си. — Щом има закономерност, тя е дело на човек.

— Говори по-добре за мислещо същество — вметна Евгени.

— Нека да е мислещо същество, макар че не вярвам закономерността да е измислена от делфин, кон или твоята прабаба — маймуната. Но защо то е избрало такъв чудноват цикъл за машината си? Защо не се е ориентирало към някоя позната величина — месец, година, век?

— Може да има мислещи същества, за които 2838 земни дни да са единица мярка за време — ден, месец или година. Преодолей за малко артериосклерозата си, старче, и си спомни, че годината на марсианците е от 687 земни денонощия, на Юпитер — 4332, а на Сатурн — 10759.

Погледнах го със смесеното чувство на любопитство и изненада. Всичко в него говореше за вътрешно убеждение, достигнато след

много размисъл.

— Слушай, Евгени — казах аз най-сетне, — да поговорим ясно и разбрано. Доколкото схващам, според тебе чудовището е някакъв уред, машина или изобщо нещо, създадено и оставено от някаква друга, извънземна цивилизация. Така ли е? — Той потвърди с кимване на глава. — А всички тези шумове, светлини и магнити са предварително програмирани системи на сигнализация, която да привлече вниманието на хората върху това „нещо“. — Евгени отново потвърди. — Тогава обясни ми, ако обичаш, защо това „нещо“ е оставено от представителите на тази друга цивилизация на дъното на морето, а не на някой връх в планината, където може да се види от километри? Когато искаш някакъв предмет да бъде забелязан, ти го оставяш на масата, а не го скриваш в чекмеджето.

— Грешката ти е в думата „оставено“, старче. „Нещото“ не е оставено, а изпратено на земята и по някаква чиста случайност е паднало тук, в залива Флуру, а не на мечтания от тебе връх. — Няколко минути той безмълвно наблюдава веселата игра на пламъците. — Има нещо, което не смятах да ти кажа, старче — поде той отново. — Господин Стамат Пешев е видял белия гейзер на 3 април 1916 година. Ако се върнеш още 2838 дни назад, ще получиш датата 10 юни 1908 година.

— Е, какво от това?

— Нищо ли не ти напомня тази дата?

— Да, разбира се — плеснах се аз по челото, след като помислих. — Тогава е паднал Тунгуският метеорит!

— Именно — кимна Евгени. — Тунгуският метеорит, за който досега са изказани поне десетина хипотези: метеорит, катастрофа на атомен звездолет, комета, опашка на комета, леден къс, та дори лазерен лъч.

— Изглежда, че си склонен да се върнеш към хипотезата на Казанцев за звездолета — подхвърлих недоверчиво.

— Защо пък не? — отговори той сериозно. — Съвпадението в датите може да е случайно, но е повече от многозначително.

— На времето учените отхвърлиха теорията на Казанцев — рекох аз.

— Но ние не сме учени и затова ни е позволено да фантазираме и мечтаем. Представи си, старче, че един звезден кораб лети през

пространството към нашата планета. Той е преодолел безброй опасности, но на хиляда или сто хиляди километра екипажът изведнъж разбира, че поради повреда корабът не ще може да се приземи, а ще се разбие при падането. Катастрофата е неизбежна. Спасяването на екипажа — изключено. Тогава какво да правят? Да се завайкат като баби? Да скръстят ръце и с мюсюлманска примиреност да чакат смъртта? Не, не и сто пъти не! Съществата, способни да прекосят Вселената, не са нито баби, нито фаталисти. Те знаят, че по-важно от живота им е изпълнението на върховната цел — установяването на контакт със земните хора. Щом не могат да го установят лично, те ще го направят косвено, чрез техниката. Затова те зареждат с информация един контейнер — същия, който по-късно ще получи името „Чудовището от залива Флуру“ — и го катапултират. Какво се случва нататък? Звездолетът и контейнерът летят с една и съща скорост, но по самостоятелни траектории. Звездолетът се разбива в: Сибир, а с незначителна разлика във времето контейнерът плавно пада в морето пред залива Флуру.

— Дръзка хипотеза, но, дявол да го вземе, не лишена от логика — тихо вметнах аз.

— Тогава представи си, че ти самият си на този кораб. Как ще постъпиш? Ясно: ще натовариш контейнера със съответната информация и ще го изпратиш. Но това не е достатъчно. Ти трябва да се погрижиш твоето послание да бъде получено. Ако си сигурен, че на земята цивилизацията е достигнала вашето ниво, тогава е лесно — достатъчен ти е каквото и да е сигнал, а може да се мине и без него. Ами ако животът тук е още в своята каменна ера? Или в епохата на религиозния мистицизъм? Тогава? — Евгени отговори сам на въпросите си: — Тогава ти ще снабдиш своята машинка с такава сигнализация, която в продължение на хиляди години периодически да привлича вниманието на разумните същества върху себе си. Първата и най-проста сигнализация, с която ти ще снабдиш уреда, ще бъде топлинна — веднъж на година, на десет или на сто години контейнерът, съдържащ твоето послание, ще излъчва висока температура, за да предизвика пожари...

— Пожари? Една напреднала цивилизация не може да известява за себе си, причинявайки нещастия.

— Когато човечеството е брояло няколко стотици хиляди души, изгарянето на пет-шест квадратни километра гора не е било нещастие. То не е нещастие в световен смисъл на думата дори сега, когато сме няколко милиарда. Искам да кажа, че висшата цел — установяването на контакт с друг свят — си заслужава тази жертва. — Евгени наистина бе премислил всичко. — Втората сигнална система, която ще поставиш на контейнера, старче, ще бъде звукова. И тя ще работи на цикъл, различен от цикъла на първата и вероятно по-кратък. Третата система ще бъде светлинна. Четвъртата — импулсно-магнитна. Кой знае, ако си изобретателен, ти може би ще сложиш и пета, и шеста, и десета система — разни биотокове, телепатични импулси и други дяволии, каквито сега се срещат само във фантастичните романи...

Главните в огъня се сринаха шумно и от тях полетяха хиляди искри.

Изад морето плахо надникна месечината.

Сандъците на Евгени съдържаха апаратура, с която той се надяваше да установим точното място на „чудовището“. Както забелязвате, аз вече поставям „чудовището“ в кавички — след дългия разговор с моя приятел, който ви предадох подробно, аз се убедих, че във фантастичното му предположение имаше страшно много логика... Освен прецизни компаси в сандъците имаше още два теодолита и един взет назаем от ВМС непознат за мене уред, наречен шумопеленгатор, с който във военните флоти откривали по акустичен път местоположението на подводниците. С тези уреди ние устройохме две станции: едната на брега пред палатката, другата — на скалите на нос Корака.

С идването на Евгени безделието в залива Флуру окончателно приключи. Сега ние бяхме претрупани с работа: два пъти на ден проверявахме изправността на уредите, установихме денонощно дежурство за проверяване компаса и за наблюдение за светлини или звук, започнахме да водим и дневник на наблюденията си.

Евгени дойде в петък, 21 август. Към седем и половина часа сутринта на 19 септември Евгени разпалваше огъня, а аз подреждах трапезата за закуска. Изведнъж ми се стори, че долавям някакъв особен протяжен звук. Напрегнах слух, после изтичах да предупредя моя приятел. Заслушахме се. „Чудовището“ ревеше!

По-късно неведнъж бях разпитван, много хора, учени, служебни лица, приятели — искаха да им опиша този „рев“. Никога не успях да го направя — тези звуци не могат да се опишат. Около нас тогава се носеше някаква странна музика, каквато никое човешко ухо не е слушало; някаква музика без мелодия, неизразима с думи хармония от звуци — дивна, омайваща и красива, някакъв непривичен и неописуем ритъм, възбуждащ и същевременно изпълващ с наслада, който сякаш не се вливаше в нас, а се излъчваше от сърцата ни, като че ли бликаше от пулсиращата в артериите ни кръв. Стори ми се, че долавям стройното съзвучие на хилядогласен орган, който понякога надделяваше мощен и нежен щрайх. От време на време различавах устремни арпежи на арфа, прилични на ласкав полъх в млада гора, друг път се обаждаха непознати за мене духови инструменти или пък се извисяваха флейти, които ми напомняха възторжен химн на хиляди славеи. Тази музика беше над нас, около нас и в самите нас. Тя се лееше като широка река, обливаше ни в потоците на неземната си хармония, увличаше ни в своите водовъртежи, караше ни да пропадаме в бездънни пропасти, за да ни издигне след миг в шеметни височини, където имаше само сияйна чистота, доброта на майчина ласка и непресъхващи струи на светлина.

Не зная колко време сме престояли така вцепенени. После изведнъж се събудихме. Евгени се втурна към шумопеленгатора, надяна слушалките на ушите и улови командните копчета. Аз пък се хвърлих с дрехите в морето и се потопих под повърхността. Сега музиката се чуваше много по-ясно. Тя беше навред около мене — звънлива, прозрачна и ведра. Моля ви, не ми се смейте и не ме упреквайте, че съм забравил задълженията си. Поне почакайте още малко. Доколкото разбрах, тази музика скоро скоро ще бъде излъчена по Радио София и всички земни радиостанции ще я препредават. Послушайте я и едва тогава ме упрекнете, ако можете...

След като приятелят ми определи точната посока на звука, ние монтирахме шумопеленгатора на кърмата на шлюпката, Евгени се настани със слушалки на ушите при него, а аз улових веслата. Гребях плавно и безшумно, като следвах едносричните указания за посоката, които получавах от Евгени. Излязохме от залива и изминахме още стотина метра. Няколко минути Евгени търси точното място и като го намери, аз хвърлих във водата един буй и се уверих, че котвичката му

се е закачила здраво за дъното. После загребах към брега. Когато бяхме по средата на разстоянието, музиката изведнъж престана.

На брега ни чакаха двама задъхани войника от заставата — бяха изменили пътеката до нашия лагер в бърз бяг. Обясниха ни на пресекулки, че всички в заставата се тревожели дали сме чули „чудовището“.

Изстреляхме една зелена ракета, за да успокоим приятелите си от заставата, после почакахме двамата войника да починат и ги взехме като гребци в лодката, а ние приготвихме леководолазните си съоръжения. Морето беше гладко и спокойно. Отидохме до буя и спуснахме лота — дълбочината беше тридесет и четири метра. Екипирахме се, за последен път повторихме уговорките си и скочихме във водата.

Приближихме буя и заслизахме по въжето му. Пет метра... десет... петнадесет... Когато стрелката на дълбокомера показваше осемнадесет метра, ние изведнъж спряхме стъписани — откъм дъното ни посрещаше някаква червена светлина. Трябва да сте леководолази, за да разберете вълнението и учудването ни. В дълбините на морето няма червен цвят. Червените лъчи на спектъра първи се поглъщат от водата и още на пет метра под повърхността се загубват за човешкото око. По-надолу дори и кръвта изглежда зелена! А нас ни посрещаше ярко червен, пурпурен лъч... При това още шестнадесет метра ни делиаха от дъното!...

Ние се отклонихме и заплувахме хоризонтално, като описахме един широк кръг около въжето на буя. Така открихме второто „чудо“ на „чудовището“ — червеният лъч ни следеше, движеше се заедно с нас, сякаш беше някакво пламтящо око, което не изпушаше нито едно наше движение!

Посъветвахме се с жестове и продължихме да се спускаме. Когато бяхме на около 25 метра дълбочина, пред нас се появи то, „чудовището“.

Представете си един грамаден детски снежен човек, но направен изцяло от метал. Тялото му представлява изправен цилиндър с диаметър един метър и височина около три. Горе, на мястото на главата, е закрепено метално кълбо с четири диаметрално разположени матови прозорчета. Дали именно от тях не се появяваха понякога онези мощни лъчи, които пронизваха 30-метровия слой вода, за да се видят

далеч на сушата? От горната страна, на темето на „главата“ има още едно прозорче — оттам се излъчваше червената светлина, която ни следеше. На „гърдите“ и „гърба“ на тялото се намират два матови четириъгълни прозореца, които ми напомниха екрани на телевизори, а на мястото на „ръцете“ — няколко дюзи със златисти филтри. Ето, това беше „чудовището“ от залива Флуру — тромаво и наглед трогателно безпомощно, но с невиджана по своето съвършенство техника в металния си труп.

Понечих да приближа до „чудовището“, но Евгени ме спря с нетърпящ възражение жест. Разбрах го веднага — ние неведнъж бяхме говорили, че пратеникът от другия свят освен със сигнални навярно е снабден и със защитни системи за предпазване от нападение в случай, че земното човечество е още в стадия на примитивната техника, или в другия по-късен стадий, когато всяко необяснимо нещо бива унищожено като „изчадие на дявола“; той е предназначен за хора с високи технически знания, които ще съумеят да открият и неутрализират тези опасни за невежите предпазни системи. Червеният лъч, който продължаваше да не изпуска нито едно наше движение, отново потвърждаваше предположението ни.

Ние се повъртяхме няколко минути около „чудовището“ и върху бялата си целулоидна плочка аз му направих две подробни скици. Преди да тръгнем към повърхността, ми хрумна още нещо. Взех непромокаемото си фенерче и с бледия му жълтеникав лъч осветих госта от далечния свят. Резултатът беше поразителен: червената светлина за пръв път се отклони от нас и се съсредоточи върху фенерчето, а на единия екран се появиха някакви непонятни и бързо сменящи се фигури — електронният мозък на „чудовището“ мислеше и преценяваше...

Тайната на залива Флуру престана да съществува.

Ние махнахме ръка на „чудовището“ — не за „сбогом“, а само за „довиждане“ — и полека изплувахме нагоре, изпратени от светлината на неговото червено око...

[1] Траверс — посока, перпендикулярна по отношение курса на кораба. ↑

[2] Ватерлиния — черта на борда на кораб, до която той нормално потъва във водата. ↑

[3] Банка — отделно лежаща морска плитковина. ↑

[4] Фарватер — безопасен път за плавателни съдове; обикновено определен със знаци. ↑

[5] Девиация — отклонение на компасната стрелка в резултат на действието на корабния магнетизъм. ↑

[6] Склонение — отклонение на компасната стрелка вследствие земния магнетизъм. ↑

Разказът е публикуван в списание „Космос“, брой 7 от 1965 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.